

ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ
ОСВІТИ»

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВІТОЛЬДА ПЛЕЦЬКОГО В
ОСВЕНЦІМІ

УНІВЕРСИТЕТ ПРИКЛАДНИХ НАУК В М. ЕЛЬБЛОНГ
СОПОТСЬКА ВИЩА ШКОЛА

AKADEMIA
NAUK STOSOWANYCH
w ELBLĄGU

SOPOCKA
SZKOŁA WYŻSZA

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Збірник тез доповідей за матеріалами
IV Міжнародної науково-практичної конференції

Мукачево
16 травня 2024 року

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 4 від «16» травня 2024 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції (16 травня 2024 р., м. Мукачево). Мукачево : Вид-во МДУ, 2024. 488 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми менеджменту, індустрії гостинності, суспільно-географічних та культурологічних досліджень.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, здобувачів вищої освіти, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, професор;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – PhD, провідний фахівець ВНТД

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВИТИ

БАБЛЮК В. М., КУЗЬМА-КАЧУР М.І. ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ КУРСУ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ».....	14
БАРНА Х.В., ДЕЛЕГАН М.Ю. СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ТВОРЧОСТІ В ДОШКІЛЬНІЙ ОСВИТІ УКРАЇНИ: ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ.....	16
БАРНА Х.В., ПАВЛЮК М.В. ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСОБИСТІСНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ У КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ЗМІН В УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ ТА СТРАТЕГІЇ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	18
БАРНА Х.В., ПОКИНЯ К.Є. МОДЕРНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНІ ЧЕРЕЗ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ: СТРАТЕГІЇ ТА ВИКЛИКИ.....	20
БАРНА Х.В., ТЕСЛЕНКО О.О. СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ В ОСВІТНІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ: ВІД ДОШКІЛЬНОЇ ОСВИТИ ДО МОЛОДІЖНОЇ ІНІЦІАТИВИ.....	22
БАРНА Х.В., ФЕДУЛОВА О.Б. СТРАТЕГІЇ МАТЕМАТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ В ДОШКІЛЬНІЙ ОСВИТІ УКРАЇНИ: ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО РОЗВИТКУ ПІЗНАВАЛЬНИХ ЗДІБНОСТЕЙ ТА ОСОБИСТІСНОГО ЗРОСТАННЯ.....	24
БЕРДАР Н.В., КУШНІР І.І. СУТНІСТЬ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ЗМІН У ЗАКЛАДІ ОСВИТИ.....	27
БОБИРЄВА О.С., ЛУКІЯНЧИН Н.А. ХАРАКТЕРИСТИКА ФЕНОМЕНУ ПРИРОДНИЧО-ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ У ВІТЧИЗНЯНИХ НАУКОВИХ СТУДІЯХ.....	29
БОБИРЄВА О.С., СЕРДЕНКО А.-М.В. ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЯК НАУКОВА ПРОБЛЕМА.....	31
ГОНЧАРУК Н. В., ПОНОМАРЕНКО Ю. С., БРИЖАК Н. Ю. ГРА ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ ГПД.....	33
ГУСТІ М. В., КОМАР О. В., БРИЖАК Н. Ю. ГУРТКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ОДИН ІЗ РІЗНОВИДІВ ПОЗАКЛАСНОЇ ТА ПОЗАШКІЛЬНОЇ РОБОТИ.....	35
НЕСТЕРУК А. А., ЧОРНОМОРЕЦЬ А. О., БРИЖАК Н. Ю. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ З БАТЬКАМИ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	38
ВОЛОЩУК В.С., ТОВКАНЕЦЬ Г.В. ВИХОВАННЯ МОРАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ: МЕТА І ЗАВДАННЯ..	40
ГАВРИШКО С. Г., ГОБАН Н. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СПРИТНОСТІ, ЯК ФІЗИЧНОЇ ЯКОСТІ.....	42
ГАВРИШКО С. Г., ДАНКО О. ШУТКА М.М. ОЦІНЮВАННЯ ТЕХНІКИ ВИКОНАННЯ ВОЛОДІННЯ М'ЯЧЕМ У НАПАДІ В ГРІ БАСКЕТБОЛ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	45
ГАВРИШКО С. Г., КРИЧФАЛУШІЙ Б. ОРГАНІЗАЦІЯ ФОРМ ПОЗАКЛАСНОЇ РОБОТИ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	47
ГАВРИШКО С. Г., ФАРКОВЕЦЬ М. УМОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	49
ГАНГУР Г. В., ХОМА О. М. СПІВПРАЦЯ ВЧИТЕЛЯ Й АСИСТЕНТА ВЧИТЕЛЯ	

РОЗДІЛ 1. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

За класифікацією Г. Терещука [3, с. 15] гуртки можна умовно розділити на такі групи: предметні, суспільно-політичні, технічні, натуралістичні, художньо-естетичні, фізкультурно-спортивні, туристсько-краєзнавчі тощо.

Гуртками керують вчителі, працівники закладів позашкільної освіти, батьки, фахівці в різних галузях науки, техніки, мистецтва.

Отже, гурткова робота в закладах загальної середньої та позашкільної освіти сприяє не тільки задоволенню інтересів і запитів учнівської молоді, розвитку її творчого потенціалу, нахилів і здібностей у різних сферах діяльності та спілкування, а й поглибленню професійної спрямованості, оволодінню сучасними технологіями, безпосередньо пов'язаними з майбутньою професійною діяльністю здобувачів освіти.

Література:

1. Брижак Н. Ю. Методика гурткової та клубної роботи в загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах : навчальний посібник. Мукачево : Видавництво МДУ, 2017. 126 с.

2. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.). Уклад. і гол. ред. В. Т. Бусел. К. ; Ірпінь : ВТФ «Перун», 2005. 1728 с.

3. Методичний путівник керівника гуртка сучасної школи та позашкілля. Частина 2. Укладач Пітко С. Б. Львів : ЛОШПО, 2020. 79 с.

4. Шпеник І. І. Брижак Н.Ю. Гурткова робота як одна з форм позакласної та позашкільної роботи. *Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції* : збірник тез доповідей за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції. Мукачево : МДУ, 2018. С. 450-452.

УДК 37.09:37.06-055.52:373.3.011.3-057.874(043.2)

НЕСТЕРУК А. А.,

здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
спеціальність 013 Початкова освіта,
Мукачівський державний університет

ЧОРНОМОРЕЦЬ А. О.,

здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
спеціальність 013 Початкова освіта,
Мукачівський державний університет

БРИЖАК Н. Ю.,

канд.пед.наук, доцент, доцент кафедри
теорії та методики початкової освіти,
Мукачівський державний університет

ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ З БАТЬКАМИ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ

Одним із ключових компонентів концепції Нової української школи є педагогіка партнерства, яка ґрунтується на взаємодії між учнем, учителем і батьками. В основі педагогіки партнерства – спілкування, взаємодія та співпраця між учителем, учнем і батьками. Учні, батьків та вчителів об'єднують спільні цілі та прагнення, вони є добровільними та зацікавленими односторонніми, рівноправними учасниками освітнього процесу, відповідальними за результат» [3, с. 105].

РОЗДІЛ 1. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Педагогіка партнерства у системі освіти є об'єктом особливої уваги дослідників, зокрема Т. Алексеєнко, О. Барабаш, О. Бондаренко, Н. Волкової, О. Дубасенюка, Г. Задорожного, Т. Кравченко, І. Рибальченко, О. Савченко, О. Шквир, А. Шульги та ін.. На думку науковців, ідеї педагогіки партнерства є базисом у побудові взаємин батьків та вчителя, оскільки поведінка дорослих, їх вчинки та слова для дітей є прикладом для наслідування.

Взаємодія закладу освіти з сім'єю розглядається як процес спільної діяльності за погодженням цілей, форм і методів сімейного та шкільного виховання. Як зазначає О. Коберник, педагогічна культура батьків, є важливим чинником успішного сімейного і суспільного виховання дітей у нових умовах, їхнього інтелектуального розвитку та духовного збагачення [2, с.190].

Проте, В. Сухомлинський наголошував: «У наші дні немає важливішого у сфері виховання завдання, ніж навчити батька й матір виховувати своїх дітей» [4, с. 87]. Саме тому, заклад освіти повинен сприяти постійному розвитку педагогічних знань членів родини, організовуючи при цьому різні форми, добираючи новітні технології та методи партнерської взаємодії.

Взаємодія педагога з батьками учнів реалізується через різноманітні форми роботи. Форми взаємодії педагога з батьками - це способи організації спільної діяльності та спілкування. Умовно їх можна поділити на індивідуальні та колективні. Реалізуються вони через ряд методів, що активно використовуються при організації спільної роботи сім'ї та школи [1, с. 9].

До індивідуальних форм роботи відносяться: індивідуальні бесіди з батьками учня, відвідування сім'ї учня, листування, пропаганда сімейного виховання, виконання батьками педагогічних доручень, педагогічні консультації.

До групових форм роботи відносимо роботу з групами батьків, засідання батьківського комітету, електронне групове спілкування, зустрічі групи батьків для планування волонтерських заходів класу чи школи тощо.

До колективних форм взаємодії відносяться: батьківська школа, бесіди, лекції, педагогічний лекторій, дискусії, підсумкові річні науково-практичні конференції батьків з проблем виховання, засідання батьківського комітету, класні батьківські збори, святкові заходи та ін.

До масових форм роботи відносимо загальношкільні батьківські збори, дні відкритих дверей або батьківський день, тижні сім'ї у школі (вечорниці, концерти, сімейні естафети, змагання та ін.), батьківські уроки, конференції тощо.

Сучасні реалії спонукають педагогів до урізноманітнення та оновлення форм співпраці школи та сім'ї. Адже, кожна сім'я має різні інтереси, цінності, культурний рівень та педагогічний досвід. Саме через це форми роботи, що працюють для однієї родини, можуть бути абсолютно непридатним, неефективним та нецікавим для іншої. Дипломатичність у використанні різноманітних форм залучення батьків до співпраці, індивідуальний підхід,

РОЗДІЛ 1. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

творчість є базисом успішного налагодження та підтримки партнерських відносин у Новій українській школі.

Задля підвищення рівня ефективності роботи з батьками молодших школярів педагоги застосовують нетрадиційні форми: педагогічний десант, дерево родоводу (зустріч поколінь), анкетування, День добрих справ (спільна трудова діяльність педагогів, батьків і дітей), вечір великої родини (організація відпочинку, гри, театральної вистави), альбом-естафета, дискусійний клуб, родинна скарбничка, аукціон ідей сімейної педагогіки, батьківський ринг, азбука родинного виховання (обговорення проблем і труднощів виховання), Дні довіри, родинні свята в класі, тижні сім'ї, тренінги, ділові та рольові ігри, шкільні ярмарки, акції, квести тощо.

Таким чином, використання традиційних і нестандартних форм у взаємодії між школою і родиною допоможе сформувати у батьків правильне уявлення про свою дитину, підвищити їхню педагогічну культуру, вибудувати єдині вимоги до виховання з боку школи і сім'ї та інтегрувати родинне і суспільне виховання.

Література:

1. Басюк, Н. А. Форми взаємодії вчителя з батьками молодших школярів в умовах Нової української школи. *Підготовка майбутніх фахівців у контексті становлення Нової української школи: компетентнісний підхід* : збірник наукових праць. 2019. С. 9-12.

2. Коберник О.М. Управління виховним процесом у загальноосвітньому закладі. Монографія. К. : Науковий світ, 2003. 230 с.

3. Концепція «Нова українська школа». URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>

4. Сухомлинський В.О. Батьківська педагогіка. К. : Радянська школа, 1978. 263 с.

УДК 376.72

ВОЛОЩУК В.С.,

здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
спеціальність 013 Початкова освіта,
Мукачівський державний університет

Науковий керівник:

ТОВКАНЕЦЬ Г.В.

д-р пед.наук, професор, завідувач кафедри
теорії та методики початкової освіти,
Мукачівський державний університет

ВИХОВАННЯ МОРАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ: МЕТА І ЗАВДАННЯ

Значення морального виховання в педагогіці завжди було важливим. Видатні педагоги наголошували на тому, що формування людини з доброзичливим характером ґрунтується не лише на освіті та розвитку, але й на її моральних якостях. «Мораль – це система, принципів, ідей, законів, норм і правил поведінки, котрі регулюють гуманні стосунки між людьми» [1, с. 19].

Норми, закони та принципи моралі існують і передаються з покоління в покоління у кожному народі протягом сотень років. Вони виражаються через правила поведінки та постійно вдосконалюються у відносинах між людьми.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>